

Voorzitter Marc De Coninck en clubsecretaris Tom Bracke van de Koninklijke Kruisboogclub Help U Zelve. Rechts: Emilie Aerts (15), de jongste aanwinst van de club. © EWL

REPORTAGE. Onze man waagt zich tussen de kruisboogschutters: “Drie man achter elkaar kan je in theorie aan één pijl spiesen”

“Een appel op het hoofd zetten en dan met onze kruisboog schieten? Daar doen we niet aan mee, ook niet als ontgroeningsritueel”, lacht Marc De Coninck. Gelukkig maar: de Koninklijke Kruisboogclub Help U Zelve, een van de oudste van het land, kan elk lid maar al te goed gebruiken. Toch komt er heel af en toe jong geweld bij. Emilie Aerts (15), bijvoorbeeld: geboren zonder rechterhand, maar intussen verbluffend goed bezig. “Ik doe weldra mee aan het BK.” Op bezoek bij de gepassioneerde pijlschutters.

Evert Wouters 18-03-23, 06:00

Een eerste spijtige vaststelling: de interesse voor het kruisboogschieten boert alsmaar achteruit. Nog met zo'n 600 zijn ze, leden van de Vlaamse kruisboogfederatie, verspreid over een dertigtal clubs. Daarvan zijn over het hele gewest slechts vier schutters jonger dan 16 jaar.

Met 1894 als oprichtingsjaar is de Koninklijke Kruisboogmaatschappij Help U Zelve uit Leuven een van de oudere nog bestaande clubs. 129 jaar later komen de leden nog steeds iedere vrijdagavond samen in een clublokaal om het wapen op een doel te richten: 6, 10 of 20 meter verderop.

Voorzitter Marc De Coninck demonstreert. © EWL

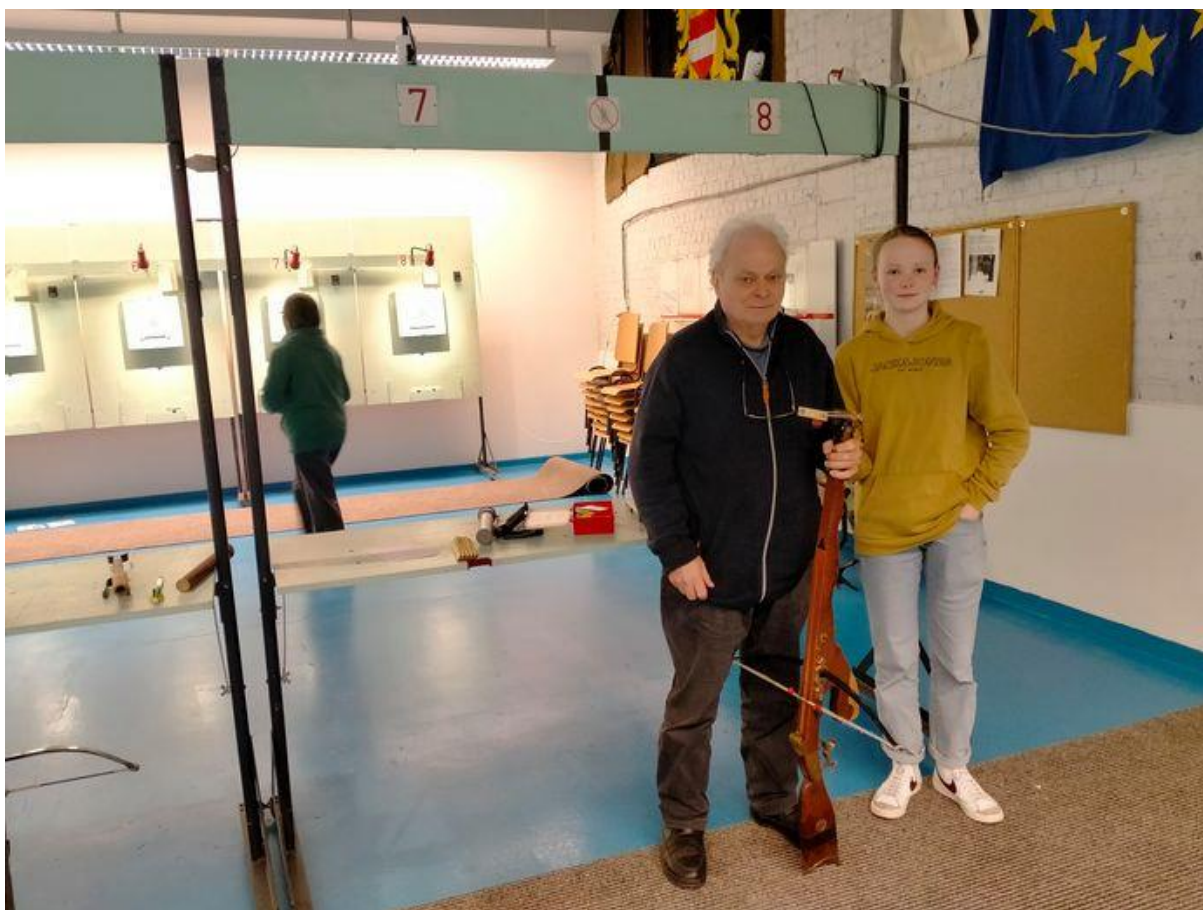
De in Duitsland geboren Manfred Keller (76) is het oudste nog actieve lid. Samen met clubsecretaris Tom Bracke (60) en voorzitter Marc De Coninck (61) vormt hij een hartelijke welkomsthaag. Nederigheid is geboden: niet alleen is de clubsecretaris regerend Belgisch kampioen op de tien meter bij de senioren, Manfred behaalde in 2009 zelfs Europees goud. “Dankzij de Russen”, zegt hij. “Na de schieting bleek dat ze doping hadden gebruikt.”

Olympische Spelen

In totaal bracht de club in zijn roemrijke geschiedenis 174 kampioenen voort, niet in het minst haar stichter: Jacques Lafortune en kinderen. Zo nam Jacques' zoon, de in Leuven geboren François Lafortune, maar liefst vijf keer deel aan de Olympische Spelen als schutter. En zijn zoon – eveneens François – zelfs zeven keer: nog steeds een nationaal record. Sinds 1951 draagt de club het predicaat 'Koninklijk'.

“Nu kennen de meeste mensen nauwelijks nog de verschillen tussen een kruisboog en een handboog”, zucht Marc De Coninck. Dat is er nochtans wel. Zo wordt de pees van de boog door de grote druk opgespannen met een 'gek'. “Anders is het alsof je 45 kilogram moet tillen”, pikt Manfred Keller. “Wie zegt dat kruisboogschieten geen echte sport is?”

Anders dan bij handboogschieten mikken kruisboogschutters ook niet op een roos, maar op een klein zwart doel. Afstanden beginnen op 6 meter, maar kunnen tot 65 meter gaan. Bij een wedstrijd probeert een schutter op tien pogingen zo dicht mogelijk het maximale puntenaantal van 100 te benaderen. “Aan de discipline met de appel op het hoofd doen we dan weer niet mee”, lacht Marc. “Ook niet als ontgroeningsritueel.”

Ouderdomsdeken Manfred Keller (76) en Emilie Aerts (15), de jongste aanwinst van de club. © EWL

Maar alle gekheid op een stokje: een kruisboog is en blijft een wapen. Twee jaar geleden nog werd een West-Vlaamse man schuldig bevonden aan [moord op zijn liefdesrivaal](#). Het moordwapen: een kruisboog. “Zet je drie man vlak na elkaar, dan kan je hen in theorie als een saté aan één pijl spiesen”, zegt Manfred. “Nochtans is onze verzekering goedkoper dan bij de gemiddelde voetbalclub.”

Het aantal ongevallen met een kruisboog is dan ook op één hand te tellen. In anderhalve eeuw gebeurde het één keer dat een onoplettend clublid een pijl in zijn hand kreeg. “In Eupen is er ooit eens een dodelijk ongeval gebeurd met een kind. Maar dat is al een halve eeuw geleden”, weet Manfred. “De meeste ongevallen gebeuren bij het opspannen van de pees, al heb ik dat zelf op 25 jaar tijd nooit zien gebeuren”, voegt Tom Bracke toe.

Een kruisboog aanschaffen, is niet zo simpel. In Kalmthout heb je nog een kruisbogenmaker, maar de meeste bogen koop je tweedehands

Tom Bracke, clubsecretaris

Bij wijze van demonstratie tilt Tom zijn balansboog op de schouder. De schuttersvest in hard canvas zorgt voor een betere stabiliteit, zodat het 15 kilogram zware wapen niet te veel slingert. Met een knal raakt de pijl het doel, precies 20 meter verderop. “De meeste leden hebben hun eigen boog”, zegt Tom. “Maar een kruisboog aanschaffen, is niet zo simpel. In Kalmthout heb je nog een kruisbogenmaker, maar de meeste bogen koop je tweedehands.” De boog waar Tom al een leven lang mee schiet, kostte hem zo’n 700 euro, ‘gek’ en enkele pijlen inbegrepen.

Clubsecretaris Tom Bracke. © EWL

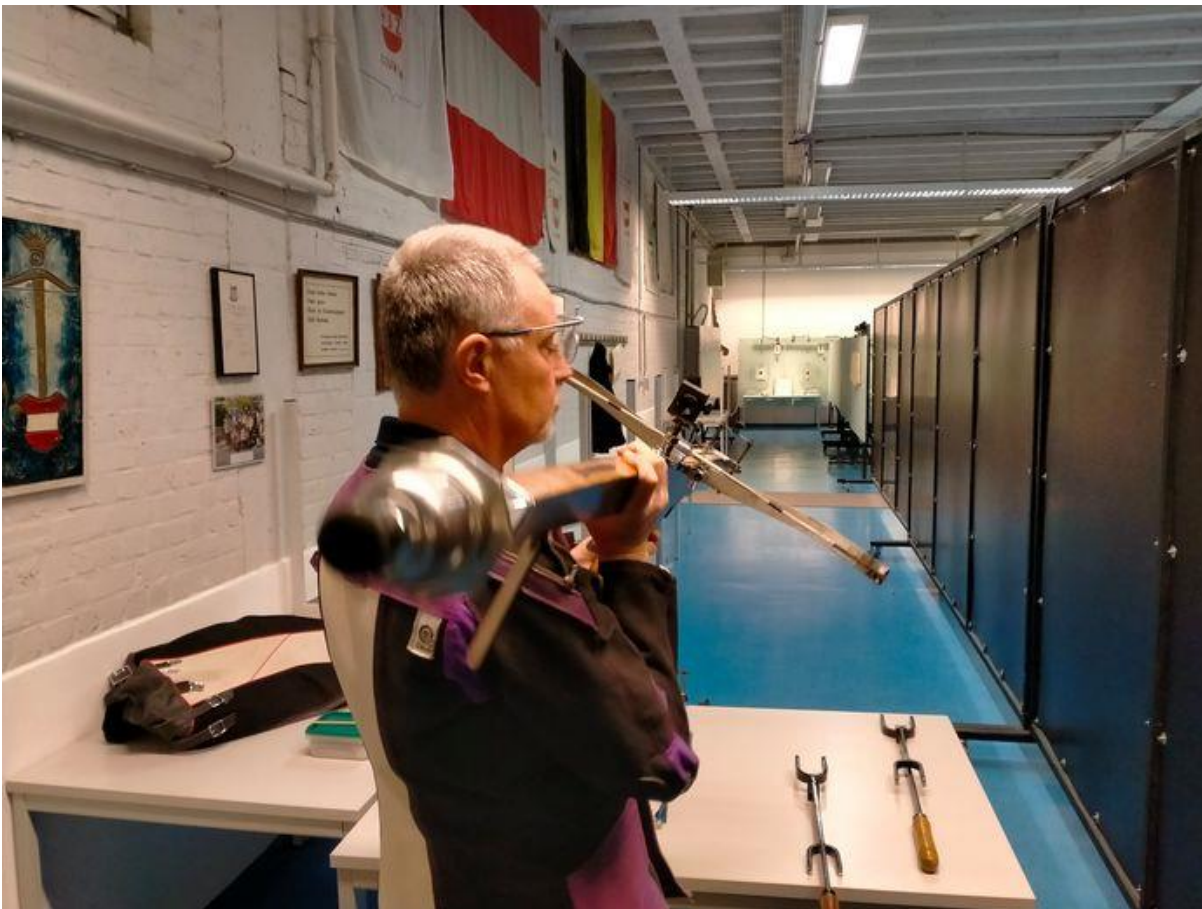
Dat maakt kruisboogschieten een relatief goedkope sport. Toch blijft de instroom mager. Emilie Aerts (15) is de jongste aanwinst, en één van de jongste schutters van het land. Het was Manfred, haar grootvader, die haar overtuigde om eens te proberen. “Nu ben ik zo’n twee maanden bezig. Binnenkort doe ik mee aan het Belgisch kampioenschap”, zegt Emilie, terwijl ze haar boog aanlegt. Emilie is geboren zonder rechterhand, maar weet zich verbluffend goed te behelpen met enkel haar linker.

Om de zware boog stabiel te houden, maakte Manfred een constructie waarop het wapen kan rusten. “Van kleins af aan heb ik mijn plan leren trekken. Het is wat oefenen, maar ik heb geen hulp nodig.”

De club maakte recent haar intrede op sociale media. Zo hebben we al drie leden kunnen werven. Je ziet: kruisboogschieten is een booming business

De 15-jarige Emilie is eerder een uitzondering: de gemiddelde leeftijd in de kruisboogclub met roemrucht verleden ligt ontegensprekelijk hoog. Hoe dat komt, weet noch de secretaris, noch de voorzitter met zekerheid. “Vroeger stonden de uitslagen van het kruisboogschieten zelfs in de krant”, zucht Marc. “Maar het is niet hip en spannend genoeg zeker? Ik denk dat de jeugd liever schietspelletjes speelt op de PlayStation.”

Ook Tom heeft een theorie: “Mogelijk ligt het eraan dat een hele waaier aan sporten toegankelijker is dan ooit. Voorlopig is de magere instroom geen probleem, maar als er niets verandert, dreigt de traditie wel verloren te gaan.” Stilstaan is achteruitgaan, weten de leden van HUZ, en dus maakte de club recent haar intrede op sociale media. “Zo hebben we al drie leden kunnen werven. Je ziet: kruisboogschieten is een booming business”, lachen ze.

Emilie spant de boog op. © EWL

© EWL

© EWL